

"Vrij" omdat het verwijst naar 'vrijheid', naar 'ruimte geven', naar 'Vrije school' en "Mare" omdat het een vertrouwde term is vanuit het Kerstspel waarin de engel ons en de herders komt vertellen dat zij een 'Blijde Mare', een blijde boodschap heeft.

"Wat hoopt ú te vinden op een Algemene Ouderavond? Waar heeft ú behoefte aan?"

Voorwoord

Een avond ondergedompeld worden in ons onderwijs. Dat was het uitgangspunt van de Algemene Ouderavond van 9 oktober jl. Om zo een kijkje te krijgen in de keuken te krijgen van wat wij de kinderen zoal bieden. Dit hopelijk als passend antwoord op de vraag van ouders om innerlijk gevoed te worden en de behoefte aan meer inzicht en informatie over ons onderwijs. Een moment om als ouder even zelf te ervaren wat dit (stukje) onderwijs nou met je doet of om te horen met welk nut of doel het aan de kinderen aangeboden wordt. Inspiratie werkt verbindend en dat was goed merkbaar deze avond.

Tevens werd aan de aanwezige ouders de vraag gesteld: *Waarvoor komt u naar deze Algemene Ouderavond? Wat hoopt u hier te vinden?*

Aan de ouders die niet aanwezig waren op de Algemene Ouderavond wil ik deze vraag ook graag stellen: *Wat hoopt ú te vinden op een Algemene Ouderavond? Waar heeft ú behoefte aan?*

Naast de klapdeuren bij de ingang vindt u op de balie een rond blaadje waar u uw antwoord op de achterkant kwijt kunt zodat wij uw wensen mee kunnen nemen naar de volgende Algemene Ouderavond op **dinsdag 21 mei 2019!**

Om met elkaar een schoolgemeenschap te vormen, waarbij we samen kunnen bouwen aan de toekomst van onze school en ons onderwijs, is het ook nodig om te werken aan het stuk verbinding vanuit informatie en participatie.

De Medezeggenschapsraad vormt hierin een belangrijk orgaan in onze school. Een orgaan dat nodig is om met elkaar de juiste koers te varen en te kunnen bouwen.

Ik hoop dat u vanuit interesse/ervaring/inzicht/affiniteit of kwaliteit aansluit bij de bijeenkomst op donderdag 1 november a.s. om samen te werken aan de medezeggenschap van onze school.

G.v.d.V

"Ook de prachtige avondlucht verspreidde nog even een mooie zonnegloed..."

Terugblik Algemene Ouderavond

Het Chartres labyrint op het schoolplein was voor deze gelegenheid mooi verlicht met glazen potjes en waxinelichtjes wat een fijne sfeer gaf aan het begin van deze ouderavond. Ook de prachtige avondlucht verspreidde nog even een mooie zonnegloed terwijl de eerste ouders rond 19.15 uur naar binnen kwamen lopen.

Na het welkom door meester Guido om 19.30 uur stelde het hele aanwezige team van leerkrachten en ondersteuners zich even voor aan de ouders. Juf Lisanne nam ons hierna mee met een muzikale opmaat waarbij we tot verbazing van velen zelfs in staat bleken met een prachtige 9-stemmige canon af te sluiten!

Na deze opwarming hield juf Marjanne een korte inleiding over ons onderwijs met de titel **'Wat als je onderwijs ruimte geeft?'**, samen met anderen onderzoek ik wie ik ben en waartoe ik leef. Met elkaar dachten we na waaruit 'leren' nu eigenlijk bestaat?

Achterin de zaal konden daarna de gekleurde kaartjes voor de diverse Ateliers worden gekozen. De keuze bestond uit:

Edda (juf Leny), **Fabels** (meester Daniël), **Bordtekenen** (meester Leander) **Ochtendspel kleuters** (juf Jeannette en IB'er juf Moniek), **Labyrint** (juf Helga), **Begrijpend Lezen** (juf Irene) en **Parcours** (juf Saraya).

Nadat iedereen een keuze had gemaakt verspreidden de ouders zich over de hele school, waarbij ook de grote hal en natuurlijk het schoolplein met het labyrint werden gebruikt. Om 20.50 uur verzamelde iedereen zich weer in de grote zaal voor het delen van de opgedane ervaringen en voor de afsluiting.

De algehele stemming was dat het een bijzonder geslaagde en inspirerende avond was, *'jammer dat het zo kort was'*, werd gezegd. *'Volgende keer meer ouders'*, werd ook gezegd.

Dat werd door alle aanwezigen ondersteund. Hierbij dan ook het verzoek om eigen enthousiasme en inspiratie te delen met andere ouders en met elkaar te zorgen voor een grote(re) opkomst op de volgende Algemene Ouderavond!

HvM

Kennismaking met Hilde Hof, intern begeleider

Hilde is sinds dit schooljaar intern begeleider voor de onder- en bovenbouw. Met uitzondering van die klassen waarin haar eigen kinderen zitten, zo is de taakverdeling vastgesteld met collega Moniek Terlouw.

Aansluitend bij de drie belangrijkste vragen die in sprookjes worden gesteld om de ander te leren kennen stelden we Hilde de volgende vragen:

- 1) Wie ben je? 2) Waar kom je vandaan?
- 3) Waar ga je naar toe?

Achtenveertig jaar geleden ben ik op deze wereld gekomen in Friesland in een nuchter Fries gezin. Vanaf mijn eerste verjaardag woonde ik in Zwolle. En tegen de tijd dat ik ging studeren vertrok ik nog wat zuidelijker naar Nijmegen om aldaar aan de Katholieke Universiteit de opleiding Pedagogische Wetenschappen te volgen. Als afgestudeerd orthopedagoog kwam ik na wat omzwervingen in Almere terecht op een school voor speciaal basisonderwijs. Mijn man ging ook in Almere werken en zo zijn wij hier ons gaan settelen. We wonen al ruim 17 jaar met veel plezier in Almere. Ons gezin bestaat uit vier kinderen en twee honden. De twee oudste kinderen hebben de Vrije School doorlopen en zijn al uitgevlogen naar het Voortgezet Onderwijs. De jongste twee zitten nog op de Vrije School.

In mijn vrije tijd kan ik erg genieten van het maken van lekkere wandelingen met onze honden (en kinderen, alhoewel die niet altijd meer te motiveren zijn om mee te gaan). Nu met de herfst voor de deur is niks lekkerder dan lekker buiten uitwaaien en daarna warm thuis met een boek

opgekruld in de stoel, warme chocomelk onder handbereik tot rust te komen.

Als ouder ben ik dan al ruim 12 jaar betrokken bij het Vrije School onderwijs en met de keuze voor deze vorm van onderwijs voor onze kinderen, begon bij mij steeds meer de behoefte te ontstaan om in mijn werkzame leven ook vanuit antroposofische visie te werken met kinderen. Blij verrast was ik dan ook met de mogelijkheid om als intern begeleider op Vrijeschool Almere aan de slag te kunnen.

En waar ik naar toe werk? Werken met en voor kinderen zodat ze zich ten volle kunnen ontwikkelen met al hun talenten en mogelijkheden die ze hebben. Samen met ouders en leerkrachten de veilige voedingsbodem realiseren waarop groei in alle richtingen mogelijk is. Dat is waar ik voor wil gaan binnen de leerlingenzorg op de Vrije school.

Leven met al je zintuigen

In feite wijdde Rudolf Steiner zijn leven aan het afstemmen van de zintuigen op het hier en nu en op wat nog komen gaat. Hij leefde in een tijd waarin plechtiger gesproken werd dan wat we nu gewend zijn. Het was de tijd dat mensen het impressionisme inruilden voor kubisme en expressionisme. Wat kon je allemaal ontwaren achter de zichtbare werkelijkheid?

Steiner stond daarin zeker niet alleen, maar had de discipline om daar steeds weer over te vertellen. Bij zijn overlijden in 1925 liet hij een goed gedocumenteerd gedachtengoed na dat mensen nog altijd raakt. Steiner dacht breed: hij ontwikkelde het Vrijeschool onderwijs en de biologisch/dynamische landbouw en reikte inzichten aan binnen de geneeskunde en architectuur. Vanaf het eerste uur zijn er liefhebbers en criticasters, maar feit is dat zijn ideeën resoneren tot in onze tijd...

Bron: Jaarplanner, leven met de seizoenen, Christoffor

Arbeidsspelen in de kleuterklas

Door Moniek Terlouw

In de kleuterklassen op de vrije school wordt de dag veelal begonnen met een 'arbeidsspel'.

Een arbeidsspel bestaat uit een verhaal, en liedjes waarop de kinderen bewegen.

In dit spel worden dagelijkse activiteiten uitgebeeld.

Een boer die zijn dieren gaat verzorgen, een bakker die brood bakt of dwergen die stenen hakken zijn simpele enkelvoudige activiteiten waar de kinderen zich goed mee kunnen verbinden.

Over het algemeen wordt een aantal wekenlang iedere dag hetzelfde arbeidsspel gedaan. Deze herhaling is belangrijk voor de kinderen: ze kunnen zich intensief met de beelden verbinden en steeds meer bewegingen mee doen en liedjes mee zingen.

Doel van een arbeidsspel is:

- De kinderen in aanraking brengen met dagelijkse, eenvoudige maar zinvolle werkzaamheden van volwassenen.
- De kinderen processen laten mee beleven, zowel natuur- als arbeidsprocessen.
- Verschillende motorische vaardigheden oefenen en de kinderen meer in hun lichaam brengen
- De verschillende zintuigen aanspreken, met name de 4 lichaams gerichte zintuigen.

Bij de opbouw van het spel wordt begonnen met bewegingen die het kind helpen om in zijn lichaam te komen, b.v. de boer kleedt zich aan. Het is belangrijk dat de kinderen hun eigen lichaam aanraken en zo bewust in hun lichaam komen. Het werkt het beste om dit van boven naar

beneden te doen: eerst haren kammen, gezicht wassen, dan jas aan, broek en als laatste de laarzen of klompen. Vaak is het hoofdje van de kinderen al meer wakker dan hun voetjes, daarom begin je bij het hoofd. Wanneer de kinderen goed wakker zijn en in hun lijf zijn aangekomen dan kunnen ze zich openstellen voor de (sociale) omgeving.

Het arbeidsspel is eerst 'ieder voor zich', daarna gaan de kinderen samenwerken: bijvoorbeeld de boer gaat met zijn paard (een ander kindje) naar de smid (een derde kind.) Belangrijk is dat de kinderen niet 'een boer spelen', maar dat ze het zo intens beleven dat ze de boer zijn.

Vier lichaams gerichte zintuigen

Arbeidsspelen ontwikkelen de vier lichaams gerichte zintuigen:

Tastzin: Dit is het zintuig waarmee we de omgeving voelen, maar ook de grens tussen onszelf en de omgeving. Bij het aankleden voelt de boer de warme stof van zijn dikke jas, de zachte vacht van het paard. De kinderen kunnen dit 'echt' voelen, of ze stellen het zich voor. De tastzin wordt ook gestimuleerd wanneer ze hun eigen hoofd, armen en benen aan raken (als ze hun kaboutermuts opzetten, hun jasje en broek aan doen.)

Evenwichtszin: Met dit zintuig nemen we waar hoe we in de ruimte staan.

De boer /kabouters lopen over een héél smal paadje of bruggetje en moeten goed hun evenwicht houden.

Levenszin: Dit is het zintuig waarmee we waarnemen hoe we ons lichamelijk voelen (moe, honger, ziek, of juist vitaal en voldaan). In het arbeidsspel ervaren de kinderen dingen

die hen een gevoel van 'welbevinden' geven: de lekkere zoete pap als je honger hebt, het warme vuur als je koude handen hebt, de troostende arm als je je pijn gedaan hebt enz.

Bewegingszin: Dit is het zintuig waarmee we onze eigen bewegingen waarnemen en het wordt geoefend door veel verschillende bewegingen te maken. Hiervoor is het belangrijk dat de kinderen zo bij het spel betrokken zijn dat ze ieder op hun eigen manier en eigen niveau alle bewegingen mee doen. Er worden 'interessante' afwisselende bewegingen aangeboden: b.v. schaatsen, een berg op klimmen, lopen door de modder etc.

- 1. Wij dwergen werken vrolijk, blij,
In de smidse, in de smidse.
Wij dwergen werken vrolijk blij,
In de smidse werken wij.
Van klip, klap, klop!
Van klip, klap, klop!
Van klip, klap, klop, hohei!
Van klip, klap, klop!
Van klip, klap, klop!
't IJzer smeden wij.*
- 2. Wij dwergen werken vrolijk, blij
In ons schuurtje, in ons schuurtje,
Wij dwergen werken vrolijk blij,
Al het brandhout hakken wij.
Van hakketak,
Van hakketak,
Van hakketak, hoehei!
Van hakketak,
Van hakketak,
Het brandhout hakken wij.*

- 3. Wij dwergen werken vrolijk, blij
Op de tafel, op de tafel,
Wij dwergen werken vrolijk, blij,
Onze broekjes naaien wij.
Van prikkeprik,
Van prikkeprik,
Van prikkeprik, hohei!
Van prikkeprik,
Van prikkeprik,
Onze broekjes naaien wij.*

Wees welkom!

Herfstmarkt

muziek - kinderactiviteiten - ambachten -
kramen - restaurant - sprookjes - feeën

En nog veel meer!

25 november 2018
11.00-15.00u Lierstraat Almere

 Brede Vrijeschool Almere

Vrijeschool Almere
Stichting De Lentemorgen
Vrije Peuterspeelzalen Almere

Over bewegend onderwijs in klas 3

Dit jaar waren we met klas 3a in het lichtvleugel gebouw beland. Een hele verandering ten opzichte van het Raphaël gebouw. Kleinere lokalen, met lagere plafonds en geen bankjes en kussens meer, maar tafels en stoelen. Dat was wel even wennen voor iedereen.

Twee jaar terug waren wij als eerste gestart met de bewegende klas. Dat betekende veel les in de kring, veel parcours lopen en dingen leren door ze te doen en uit te beelden. De bankjes en kussens waar we aan konden werken kunnen snel verplaatst worden en zo is er plek voor spel en beweging. Na dat spannende begin, waarin we een deel van onze lespraktijk opnieuw moesten inrichten is het nu bij ons gemeengoed geworden.

Maar nu in de derde klas werd alles anders. Enerzijds was het fijn om je eigen tafel en stoel te hebben, anderzijds was het wel vol in het lokaal en veel op een stoel zitten kan beklemmend aanvoelen. Daarom zoeken we de zaal van de lichtvleugel veelvuldig op. Hier brengen wij iedere dag zeker een half uur door. Tafels opzeggen is namelijk een stuk uitdagender als je er ook nog een ballon bij moet hooghouden. Je leert beter samen te werken als je geblinddoekt in polonaise ballen moet verzamelen. Spellingcategorieën worden echt spannend wanneer je in een estafette moet racen om zo veel mogelijk woorden opgeschreven te krijgen. Maar het belangrijkste van alles is dat je de rest van de dag een actiever stel hersenen hebt als je eerst eens even goed hebt bewogen. Wie graag wil weten hoe dat zit raad ik aan eens te googelen op Erik Scherder,

Hoogleraar neuropsychologie aan de VU in Amsterdam. Voor de kinderen geldt dat iedere dag lekker opstarten met spel en beweging gewoon fijn is. Op dagen dat het eens een keertje niet lukt wordt dat als een groot gemis ervaren door de klas.

Als leerkracht heb ik regelmatig de uitdaging om weer iets nieuws te verzinnen, om nog maar te zwijgen van de organisatorische struikelblokken die je tegenkomt als je iets wil doen met 28 3e klassers in een zaal. Dan is het altijd weer het enthousiasme van de leerlingen en de kick van een succesvolle oefening die de doorslag geeft. Ik zou niet anders meer willen

Leander Kruizinga
Meester van klas 3a

*“Van wat een kind leest,
onthoudt het maar een deel.
Maar dat onthoudt hij ook
zo goed, dat het zijn verdere
leven met hem meereist,
in zijn hart en in zijn bloed,
het wordt een stuk van
hemzelf.”*

Annie M.G. Schmidt (1911-1995)

Kennismaking met Suzanne Jansen, leerkracht van klas 5A

Juf Suzanne staat vier dagen voor de klas en heeft een duoschap met juf Karina.

Aansluitend bij de drie belangrijkste vragen die in sprookjes worden gesteld om de ander te leren kennen stelden we Suzanne de volgende vragen:

- 1) Wie ben je? 2) Waar kom je vandaan?
- 3) Waar ga je naar toe?

Mijn naam is Suzanne Jansen. Ik ben 36 jaar oud. Ik ben geboren en getogen in Amsterdam. Ik woon nu ongeveer zeven jaar in Almere samen met mijn man Bas en twee kinderen Bram en Julia. Bram en Julia zitten ook op de Vrijeschool Almere. Ik vind het heerlijk om in mijn vrije tijd te lezen of gezellig samen te zijn met mijn man en kinderen.

Na mijn middelbare school wist ik niet precies wat ik wilde. Ik wist wel dat ik graag met kinderen wilde werken maar ook dat ik niet voor de klas wilde staan want dat deden allebei mijn ouders al. Ik ben toen de hbo-opleiding orthopedagogiek gaan doen. In mijn laatste jaar begon ik toch te twifelen of dit nu wel de juiste weg voor mij was en kwam ik erachter dat ik toch liever leerkracht wilde worden. Ik heb de Pabo verkorte deeltijd gedaan en heb twaalf jaar lang op een katholieke basisschool in Amsterdam gewerkt.

Ondertussen ben ik naar Almere verhuisd en kwam mijn zoon op de vrije school terecht. Vanaf dat moment ben ik me steeds meer gaan interesseren en verdiepen in de antroposofie en met name het vrije schoolonderwijs. Toen ook mijn dochter in de kleuterklas was begonnen kreeg ik tijd om mij echt te gaan verbinden met het vrije schoolonderwijs.

Ik heb toen de Amsterdamse lerarenbeurs aangevraagd om de applicatiecursus vrije schoolonderwijs te gaan volgen. Daarnaast heb ik toen bij Margreet kenbaar gemaakt dat ik geïnteresseerd was in het vrije schoolonderwijs en dan met name de Vrijeschool Almere. Ik heb afgelopen schooljaar een aantal dagen met verschillende klassen meegelopen. Mijn enthousiasme werd groter en het werd duidelijk dat ik graag de overstap van een reguliere school naar de Vrijeschool Almere wilde maken. Ik heb toen gesolliciteerd en ben vanaf dit schooljaar vier dagen per week juf van klas 5a.

Op dit moment ben ik druk bezig met klas 5a leren kennen en de verbinding met deze groep te maken. Ik geniet ervan dat het echt 'mijn' groep is en ik de komende twee jaar hun juf mag zijn. Ik kijk ernaar uit om vele mooie en bijzondere momenten met hen te mogen delen. Zowel door op verschillende manieren met hen te werken (niet alleen via het hoofd maar ook met het hart en handen) maar ook de jaarfeesten en andere uitstapjes samen vorm te geven.

Kortom een hoop moois om naar uit te kijken. Ik heb er zin in!

Adventskrans

De Herfstvakantie is een fijn moment om een begin te maken met een adventskalender, bijvoorbeeld van gevulde walnoten. Je kunt noten vastplakken op een papieren spiraal of plak een lint tussen de notenhelften vast. De 1^e advent valt dit jaar op 2 december, dus je hebt 23 walnoten nodig.

Open de walnoten voorzichtig en maak ze leeg. Vult de notenhelften met een plukje kleurige wol en een piepkleine verrassing: een steentje, een mooi knoopje, een sterretje, een priegelig klein schaapje van bijenwas... De walnoten die op de adventszondagen open mogen, kun je goud schilderen.

De adventsspiraal kun je ook combineren met de vier adventskaarsen. Iedere zondag brandt er een vlammetje meer. Zo leef je toe naar kerstavond en naar het licht dat onderweg is.

Uit: Jaarplanner, leven met de seizoenen, Christoffor

Leerstof overzicht vierde klas

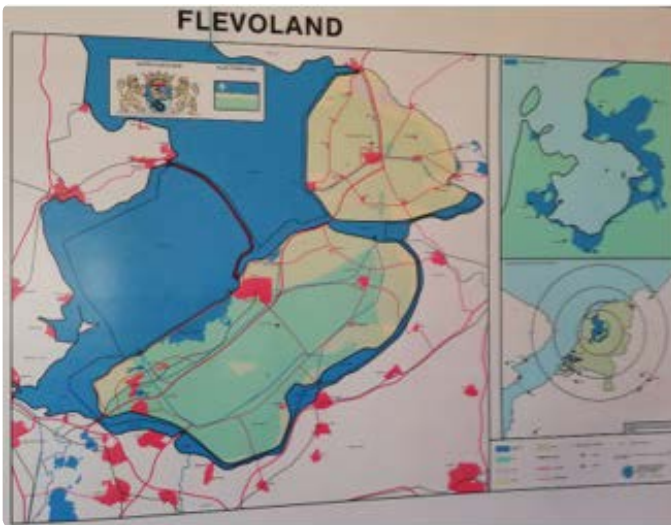
Vertelstof

De kinderen horen in de vierde klas uit de oud Germaanse mythologie, beschreven in de Edda. Het gaat over de goden die strijdend tegen de reuzen ten onder gaan, waarna een nieuwe wereld kan ontstaan. Daarnaast worden middeleeuwse heldenverhalen verteld.

Taal

In de taalperiode wordt het reciteren van de gedichten met het stafrijm (beginrijm) geoefend, ondersteund door beweging. De kinderen oefenen verder aan een goed lopend leesbaar handschrift. Bij het schrijven van de eigen verhalen en gedichten is er veel aandacht voor de vorm en inhoud. Ook beginnen we met het schrijven van brieven. De spellingsregels worden systematisch geoefend. In de grammatica komen alle werksoorten aan de orde en worden de kinderen zich bewust van de verschillende tijden (de werkwoordsvormen).

Naast het beoefenen van de leesvaardigheid, wordt er ook gewerkt aan het begrijpend lezen van meer informatieve teksten en houden de kinderen een eerste spreekbeurt.

Aardrijkskunde

De aardrijkskunde in de vierde klas kent een aardrijkskundig en geschiedkundig aspect, uitgaande van de verbondenheid met de eigen woonomgeving. Het is een eerste oriëntatie in ruimte en tijd.

De kinderen tekenen plattegronden en kaarten met de kenmerken van het landschap en leren de windrichtingen. Landschapsvorming van de omgeving en van Nederland komen ook aan bod. Daarnaast leren de kinderen over het ontstaan van de stad Almere.

Mens- en dierkunde

Vanuit het beeld van de veelzijdige mens komen de dieren aan bod in hun eenzijdigheid en specialiteit, klimmen, graven, rennen, vliegen etc. Steeds staat de bijzonderheid

van het dier in relatie tot de mens centraal. De verschillende dieren worden ok geboetseerd, geschilderd en getekend. Zo leren de kinderen naar de verhoudingen te kijken en ontdekken zij de karakteristieke vorm van het dier. Ook wordt er zelfstandig een werkstukje over een dier gemaakt.

Rekenen

Het hoofdrekenen wordt verder uitgebreid. De kinderen oefenen om met grote getallen te rekenen en leren verschillende reken strategieën kennen. Bij het cijferen komen de standaardprocedures aan de orde. Een echt nieuw onderwerp dat aan bod komt, zijn de breuken. De één als geheel wordt op tal van manieren gedeeld en weer samengevoegd.

Zo leren de kinderen de stambreuken kennen, en later ook de andere breuken, ondersteund door concreet materiaal. Ook nieuw dit jaar is het meten. Vanuit concrete situaties en het doen, leren de kinderen het metrieke stelsel kennen.

"6 Waldorf/Steiner geïnspireerde principes die elke familie zou kunnen adopteren":

Rudolf Steiner geloofde dat kinderen het beste kunnen leren wanneer zij worden uitgedaagd om hun fantasiekracht te gebruiken. Hij betoogde dat onderwijs tot taak had door te dringen in het fysieke, gedragsmatige, emotionele, cognitieve, sociale en spirituele aspect van ieder kind.

In het boek "Alternative Education for the 21st Century" (auteur P. Woods, Palgrave Macmillan US, 2009) wordt aangetoond dat Vrije Scholen inderdaad in staat zijn onderwijs op een holistische manier vorm te geven. Andere studies hebben aangetoond dat kinderen die Vrije Schoolonderwijs krijgen meer interesse hebben om nieuwe dingen te leren, meer plezier hebben in leren en een meer optimistische houding hebben ontwikkeld over hun toekomst dan kinderen die openbaar onderwijs hebben gevolgd.

Een recente studie in Duitsland concludeerde dat kinderen in Vrije Scholen minder klachten hadden op het gebied van hoofdpijn, buikpijn en minder slaapproblemen kennen. Op het gebied van tekeningen kwam na een vergelijk studie tussen Vrije Scholen, Montessorischolen en traditionele scholen naar voren dat Vrije School leerlingen meer georganiseerd werkten, meer fantasie krachten inbrachten en meer gedetailleerd tekenden.

Vrije Schoolonderwijs is gekaderd rondom een aantal principes. Hieronder worden 6 principes besproken die ieder gezin kan adopteren:

1. De kindertijd is geen wedloop
2. Wordt een verhalenverteller
3. Zorg elke dag voor contact met de natuur
4. Leer je kinderen te spelen
5. Vorm gewoontes
6. Geef aandacht aan kunst

1. De kindertijd is geen wedloop

Steiner zei eens: "Kan iemand mij het boek tonen waarin de leraar kan vinden wat 'onderwijzen' is? De kinderen zélf zijn het boek. We zouden niet uit een boek moeten lesgeven maar gebruik maken van dat ene open boek wat voor ons ligt, namelijk dat van de kinderen zelf."

Kinderen ontwikkelen zich niet in dezelfde mate, hierin laten ze ons een eigen, unieke ritme zien van ontwikkeling. Vrije Schoolonderwijs leert ons aandachtig en attent te zijn op de behoeften van ieder individueel kind en in te zien dat ieder kind verschillend is.

2. Wordt een verhalenverteller

Albert Einstein heeft eens gezegd: "Als je intelligente kinderen wilt voortbrengen, lees ze dan sprookjes voor. Wil je dat ze nog intelligenter worden, lees ze meer sprookjes voor".

Vrije Schoolonderwijs deelt deze mening. Rudolf Steiner geloofde dat het vertellen van verhalen een gave is. Verhalen hebben derhalve een centrale rol in het Vrije Schoolonderwijs.

Verhalen helpen kinderen zich te verbinden, ze leren nieuwe woorden en worden meegenomen naar plekken waar ze nog nooit eerder waren. Vrije Schoolonderwijs onderschrijft het belang van het vertellen van verhalen in plaats van ze voor te lezen. Verhalen vertellen werkt direct op het fantasie vermogen van een kind.

Zélf verhalen verzinnen kan in het begin best lastig zijn maar het wordt gemakkelijker door oefening. Je kunt beginnen met eenvoudige verhalen die je zelf nog kent uit je kindertijd. Als voorbereiding helpt het om het verhaal voor het vertellen zelf nog eens door te nemen. Hierdoor wordt het verhaal zowel voor het kind als voor jezelf levendiger.

Jonge kinderen vinden het heerlijk om meerdere keren hetzelfde verhaal te horen, voor de verteller geeft dit gelegenheid om voor een tijdje hetzelfde verhaal te vertellen.

3. Zorg elke dag voor contact met de natuur

Kinderen genieten van fysieke inspanning. Buitenspelen bevordert bovendien hun creativiteit. Door ze in contact met de natuur te brengen leren we onze kinderen meer opmerkzaam te zijn voor de wereld om hen heen. Het betekent de tijd nemen om letterlijk de bloemen te ruiken en verschillende dingen en mensen in hun omgeving waar te nemen. De natuur heeft ook een kalmerend effect op kinderen.

Mogelijkheden voor contact met de natuur zijn: ruiken aan bloemen, bloemen plukken, steentjes verzamelen, foto's maken van insecten, bladeren verzamelen, tekenen of schilderen van stillevens, spelen met stokjes en water, fortjes bouwen, scheppen in aarde of zand etc.

4. Leer je kinderen te spelen

Vrije Schoolonderwijs gaat uit van het principe dat het meest eenvoudige speelgoed de weg bereid voor de grootste creativiteit. Steiner benadrukte het belang van natuurlijk speelgoed zodat de kinderen hiermee veel zintuigervaringen konden opdoen. Hij gelooft dat wanneer speelgoed een simpele en open structuur heeft kinderen hierdoor de creatieve impuls krijgen om hun fantasie krachten aan te spreken om nieuwe dingen te creëren.

Vrije School onderwijs vindt simpel en eco-vriendelijk speelgoed heel belangrijk, speelgoed wat iedereen kan vinden: dennenappels, schelpen, kastanjes, wol, garen, zijden lapjes, zakdoeken, stokjes en takken, houten blokken, stenen, hout etc..

5. Vorm gewoontes

Er zijn veel voordelen aan het vormen van gewoontes. Op school wordt de dag begonnen met een handdruk van de leerkracht, met het gezamenlijk opzeggen van de spreuk, met het ritme van inademen en uitademen van leren en activiteiten waarbij de kinderen met elkaar zingen,

reciteren, klap- en baloefeningen doen etc.. Iedere dag heeft zijn eigen kleur en ritme.

De schrijvers van het boek *'Simplicity Parenting'* (auteurs: Kim John Payne & Lisa M. Ross. Ballantine Books Trade Paperback, New York), waarvan een van de schrijvers een Vrije School leerkracht is, zijn ervan overtuigd dat gewoonten en routines kinderen een gevoel van veiligheid geven en zorgen voor geborgenheid. Zij geloven dat het vormgeven van routines een basis geeft aan ouderschap waardoor ouderschap meer voldoening geeft.

6. Geef aandacht aan kunst

Kunst is een belangrijk aspect van het Vrije Schoolonderwijs.

Aandacht voor kunst betekent dat onze kinderen ruimte krijgen voor ongestructureerde momenten waarin zij creatief spel kunnen oefenen. Het is juist in deze momenten dat zij hun creativiteit echt kunnen ontplooien.

Steiner geloofde dat minder en natuurlijk speelgoed kinderen helpt om meer creatief te zijn. Hij geloofde ook dat ordelijkheid en opgeruimd speelgoed een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van het kind. Dit aspect wordt ook gedeeld met het Montessorionderwijs.

De volgende uitspraak van Steiner geeft zijn filosofie hierover heel goed weer:

"Onze hoogste inspanning zou moeten zijn om de vrije mens die wij zijn, uit onszelf, doel en richting te laten ervaren. Het belang van scheppende kracht, een gevoel voor waarheid en een gevoel voor verantwoordelijkheid – dit zijn de drie krachten die de basis vormen van onderwijs".

Auteur: Sanya Pelini, Ph.D in educational research.

Bron: 'The Sophia Institute Newsletter'.

Artikelen en blogs van het 'Sophia Institute' worden over de hele wereld verspreid en gelezen. Doelstelling is om wereldwijd inzichten en informatie te verspreiden betreffende Antroposofische Initiatieven, de Waldorf/Steiner scholen (in Nederland aangeduid als 'Vrije Scholen'), antroposofische medicamenten en de Camphill Movement. Verdere informatie is te vinden op hun FBpagina 'Sophia Institute'.

Vertaling: Helga van Muijen

Redactie: Guido van der Vorst
Helga van Muijen

vrijemare@vrijeschool-almere.nl